

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ «ЖОВТНЕВИЙ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
З ПОГЛИБЛЕНИМ ПРОФЕСІЙНО-ТРУДОВИМ НАВЧАННЯМ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

с. 65...70 / (6)

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ в.о. директора

від 12.05.2022 № 112-ар

Михайло КУШПА

**Інструкція
з охорони праці № 012
для сторожа**

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці для сторожа закладу розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року.

1.2. Дана інструкція з охорони праці для сторожа поширюється на всіх працівників закладу, що виконують обов'язки сторожа закладу.

1.3. До самостійної роботи сторожа можуть бути допущені тільки особи:

- не молодше 18 років, які успішно пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд, за результатами якого протипоказань для виконання даного виду робіт не виявлено;
- які пройшли навчання безпечним прийомом і методам праці за встановленою в закладі програмі і необхідну перевірку знань вимог охорони праці;
- пройшли вступний інструктаж і первинний інструктаж на робочому місці.

1.4. небезпечними факторами при виконанні роботи сторожа є:

- фізичні фактори (небезпечні значення напруги в електричній мережі і обладнанні, що використовується для роботи; скло; гострі і важкі предмети; вогнепальна та холодна зброя);
- хімічні фактори: засоби хімічного захисту і нападу;
- психофізіологічні чинники: напруга і зниження концентрації уваги; паніка; вороже налаштовані відвідувачі і зловмисники).

1.5. Про всі виявлені несправності обладнання, порушення цілісності шибок, захисних ґрат, замків і заборів, огорожі території закладу сторож повинен негайно повідомляти заступнику директора з ГР, а в разі його відсутності – чергового адміністратора, а потім зафіксувати їх в журналі заявок і змінному журналі.

1.6. Сторож закладу повинен добре знати принциповий пристрій і умови безпечної експлуатації обладнання та інструментів, спеціальних засобів, необхідних йому в роботі.

1.7. Сторож-вахтер зобов'язаний не допускати проникнення на територію закладу в неробочий час сторонніх осіб.

1.8. Сторож закладу зобов'язаний неухильно дотримуватися правил пожежної безпеки, знати, де розташовані первинні засоби пожежогасіння.

1.9. Сторож повинен знати всі положення даної інструкції, інші інструкції з охорони праці при виконанні робіт.

1.10. Сторожу необхідно знати розташування медичної аптечки для надання першої допомоги потерпілим.

1.11. Згідно з Нормами безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості, затвердженого наказом від 16.04.2009 р. № 62, сторожу видається:

- костюм; черевики;
- додатково: плащ з капюшоном; куртка утеплена; штани утеплені; чоботи; кожух; шапка; рукавиці.

1.12. В процесі виконання своєї роботи сторож освітнього закладу зобов'язаний виконувати вимоги правил застосування засобів індивідуального та колективного захисту, дотримуватися всіх вимог даної інструкції, правил особистої гігієни, підтримувати чистоту на своєму робочому місці.

1.13. Сторож повинен знати способи повідомлення спецслужбам і адміністрації закладу про всі позаштатні ситуації.

1.14. Забороняється спати на робочому місці під час чергування.

1.15. Забороняється вживати спиртні напої, а також приступати до роботи в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння. Палити в приміщеннях та на території закладу забороняється.

1.16. За винне порушення вимог даної інструкції з техніки безпеки для сторожа працівник несе особисту відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком виконання робіт сторожу закладу необхідно ознайомитися з записами в змінному журналі, всі неясні питання з'ясувати у змінника і безпосереднього керівника – заступника директора з ГР (завгоспа).

2.2. Слід перевірити комплектність, справність необхідного для виконання посадових обов'язків обладнання і пристосувань, переконатися в наявності і справності засобів індивідуального захисту, спеціальних засобів, які знадобляться під час роботи, надіти спецодяг і спецвзуття (якщо вони передбачені).

2.3. Провести огляд ввірених під охорону території, переконатися в цілісності огорожі території, сигналізаційних пристроїв, телефону, повної наявності належної техніки, обладнання та приміщень. Переконатися в справності запорів на воротах і в приміщеннях.

2.4. Перевірити наявність і справність протипожежного інвентарю та медичної аптечки.

2.5. Про всі виявлені під час перевірки недоліки і несправності слід негайно повідомити інженеру з охорони праці та заступнику директора із забезпечення безпеки, а в разі їх відсутності – черговому адміністратору і директору закладу, зробити запис в журналі реєстрації заявок та змінному журналі.

2.6. Перед початком виконання робіт на новій ділянці сторожу слід пройти додатковий інструктаж з охорони праці при роботі на ньому.

2.7. На початку зміни слід привести робоче місце в безпечний стан, прибрати зайві предмети і матеріали, звільнити проходи і переконатися в достатності освітлення. Освітлювальні прилади необхідно регулювати так, щоб освітлення було достатнім, але не сліпило очі.

2.8. Не замінювати самостійно перегорілі освітлювальні лампи і усувати будь-які виниклі несправності в електричних пристроях.

2.9. Не приступати до роботи в разі виявлення невідповідності робочого місця встановленим в даному розділі вимогам, а також при відсутності можливості виконати зазначені в даному розділі підготовчі до роботи дії в повній мірі.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Сторож закладу повинен дотримуватися вимог цієї інструкції та інших інструкцій з охорони праці на робочому місці.

3.2. Не допускати переохолодження тіла від руху повітря (протягів, вентиляції) для запобігання можливого захворювання.

3.3. При використанні електричного та іншого обладнання, устаткування, апаратів, засобів механізації і пристосувань сторож повинен керуватись правилами та інструкціями, що викладені в паспортах (технічних описах) на ці прилади і апарати, обладнання, устаткування.

3.4. При правопорушеннях або конфліктних ситуаціях оцінити обставини, у жодному випадку не наражати себе на небезпеку.

3.5. Сторож закладу зобов'язаний:

- постійно перебувати на території, що охороняється їм (у приміщенні);
- періодично здійснювати огляд території, що охороняється;
- про всі виявлені порушення слід повідомляти заступнику директора із забезпечення безпеки, вживши заходів до порушників (при необхідності – повідомляти в поліцію);
- при виявленні загоряння – необхідно негайно вжити заходів до його усунення власними силами, викликати пожежну команду (при необхідності), повідомити заступнику директора із забезпечення безпеки;
- в разі виникнення раптового захворювання або нещасного випадку повідомити заступнику директора закладу щодо забезпечення безпеки або заступнику директора з ГР;
- про всі виявлені під час чергування зауваження і пригоди робити запис в журналі;
- під час розмови зі сторонніми особами (особливо в неробочий час) слід розташовуватися до них обличчям і не підходити до них близько;
- при виявленні спроб проникнення сторонніх осіб на територію, що охороняється, сторож зобов'язаний досить голосно попередити порушників про неприпустимість їх дій і настояти на тому, щоб вони покинули територію закладу.
- при отриманні відмови від сторонніх осіб на пропозицію покинути територію, що охороняється, сторож закладу негайно повинен по телефону і іншим засобам зв'язку викликати поліцію (102), а потім повідомити про подію заступнику директора із забезпечення безпеки;
- при наявності у порушників автотранспорту слід записати або запам'ятати марку, колір і державний номер автотранспорту;
- необхідно виконувати тільки ту роботу, яка була йому доручена, і по виконанню якої ним було отримано інструктаж з охорони праці.

3.6. Під час роботи сторожу забороняється:

- залишати місце чергування, або доручати його охорону іншим особам;
- зберігати в сторожовому приміщенні запасні частини, інструмент, паливно-мастильні матеріали та інші сторонні предмети, застосовувати для освітлення та опалення небезпечні і несправні прилади;
- пускати на територію закладу на нічліг сторонніх осіб;
- вживати під час чергування алкогольні напої та наркотики;
- підходити на близьку відстань до порушників, а в неробочий час – до будь-яких сторонніх осіб;
- використовувати обладнання, робота на якому не входить в посадові обов'язки;
- доторкатися до пошкоджених або несправних вимикачів, штепсельних розеток, вилок, до проводів з ізоляцією з видимими дефектами, до відкритих струмоведучих частин обладнання;
- працювати в умовах поганої видимості (густий туман, хуртовина, при відсутності освітлення в темний час доби);
- заставляти проходи, проїзди, дверні прорізи будь-якими сторонніми предметами;
- заходити і протягувати руки за огорожі як діючого, так і бездіяльного в даний момент обладнання.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Після закінчення роботи сторож закладу повинен:

- навести порядок на своєму робочому місці, інструменти, пристосування, інвентар слід прибирати в відведені для них місця зберігання;
- зняти спеціальний одяг та інші засоби індивідуального захисту, помістити їх в гардероб (відведене місце зберігання);
- вимкнути з мережі живлення всі споживачі електричного струму і електрообладнання, яке не буде в подальшому використовуватися;

- викинути сміття і інші відходи, що утворилися в спеціальні, відведені місця;
- про всі виявлені несправності і відхилення від нормального стану об'єкта охорони слід повідомити заступнику директора з ГР і зробити відповідний запис у журналі заявок і в змінному вахтовому журналі;
- перевірити наявність первинних засобів пожежогасіння. При закінченні терміну експлуатації вогнегасника передати його особі, відповідальній за пожежну безпеку в закладі, для подальшої перезарядки;
- упевнитися в пожежній безпеці приміщення, вимкнути освітлення і закрити кабінет на ключ.

4.2. У разі, якщо сторож чергової зміни на роботу не з'явився, сторож, чия зміна підійшла до кінця, зобов'язаний довести до відома заступника директора по забезпеченню безпеки, директора закладу і продовжувати виконання своїх обов'язків до особливого розпорядження заступника директора з ГР (завгоспа) або ж директора освітнього закладу.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При пригодах, пов'язаних з виникненням аварійних ситуацій (замикання електропроводки, задимлення тощо), які можуть спричинити за собою травмування та (або) отруєння школярів і (або) співробітників навчального закладу, сторож зобов'язаний відключити несправне обладнання і негайно повідомити про це заступнику директора з ГР, інженеру з охорони праці або черговому адміністратору закладу.

5.2. У разі наявності постраждалих серед школярів і (або) співробітників сторожу слід негайно звернутися до шкільної медичної сестри (використовуючи засоби зв'язку), а при необхідності надати першу допомогу.

5.3. При ураженні учнів і (або) працівників електричним струмом вжити заходів щодо їх звільнення від дії струму тільки шляхом відключення електроживлення і до появи лікарської допомоги надати, при необхідності, потерпілому першу допомогу.

5.4. У разі виникнення пожежі:

5.4.1. Викликати пожежну частину за номером 101;

5.4.2. Повідомити директора закладу або його заступників;

5.4.3. Приступити до гасіння її наявними засобами пожежогасіння та відповідно до вимог інструкцій з пожежної безпеки у закладі.

5.4.4. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації небезпеки.

5.5. При відчутті запаху газу або виявлення прориву трубопроводів (водопостачання, каналізації, опалення та ін.) Викликати по телефону відповідну спеціалізовану аварійну бригаду.

5.6. Надання першої медичної допомоги.

5.6.1. Перша допомога при ураженні електричним струмом.

У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

У разі відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.6.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т. ін. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після нього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.6.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластикою, палицею, картоном або іншим подібним предметом.

Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.6.4. Перша допомога при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та обв'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3% марганцевим розчином або 5% розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.6.5. Перша допомога при кровотечі.

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.7. При проникненні в заклад сторонніх осіб викликати поліцію за номером 102.

Розроблено:

Заступник директора з ГР
(посада керівника підрозділу)

(підпис)

Олег ГУРТОВОЙ
(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Інженер з охорони праці

(підпис)

Анатолій ЛУКІН
(прізвище, ініціали)